EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 1.10.2025
COM(2025) 582 final

2025/0310 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o rozhodnutí účastníků odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla o klasifikaci rizik dlužníka u transakcí *de minimis* týkajících se zemědělských letadel

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká postoje, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o klasifikaci rizik dlužníka u transakcí s hodnotou vývozního kontraktu nižší než 5 milionů USD (transakce *de minimis*) týkajících se zemědělských letadel podle odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla (dále jen „odvětvová dohoda týkající se letadel“ nebo „ODL“) v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“).

V tomto návrhu jde o změnu pravidel stanovených v ODL, pokud jde o stanovení cen státní podpory u transakcí, na něž se vztahuje ODL, zejména postupy klasifikace rizik dlužníka. ODL stanoví, že účastníci ODL musí před použitím alternativní nebo nové klasifikace rizik dlužníků požádat o aktualizaci seznamu klasifikace rizik dlužníků. Vzhledem ke značné administrativní zátěži, kterou tento požadavek přináší, navrhl sekretariát OECD dne 30. července 2025 změnit ODL tak, že z procesu klasifikace rizik dlužníka vyloučí transakce *de minimis* týkající se zemědělských letadel. Tento návrh doporučuje tuto navrženou změnu přijmout.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Ujednání je gentlemanskou dohodou mezi Unií, Spojenými státy, Kanadou, Japonskem, Koreou, Norskem, Švýcarskem, Austrálií, Novým Zélandem, Tureckem a Spojeným královstvím (dále jen „účastníci“), jež má za cíl poskytnout rámec pro řádné používání státem podporovaných vývozních úvěrů. V praxi to znamená jednak zajištění rovných podmínek pro hospodářskou soutěž založenou na ceně a kvalitě vyváženého zboží a služeb, a nikoli na stanovených finančních podmínkách, jednak odstranění dotací a narušení trhu, jež souvisejí se státem podporovanými vývozními úvěry. Ujednání vstoupilo v platnost v dubnu 1978 na dobu neurčitou. Ujednání je administrativně zakotveno v OECD a podporu mu poskytuje sekretariát OECD, ale nejedná se o akt OECD[1].

Některá pravidla stanovená v ujednání jsou specifická pro konkrétní odvětví a jsou podrobně popsána v odvětvových přílohách ujednání nazývaných odvětvové dohody. Odvětvová dohoda týkající se letadel tvoří obsah přílohy III ujednání a má za cíl poskytnout rámec pro předvídatelné, konzistentní a transparentní používání státem podporovaných vývozních úvěrů na prodej nebo leasing letadel a souvisejícího zboží a služeb uvedených v čl. 4 písm. a) ODL. Cílem ODL je prosazovat rovné podmínky pro tyto vývozní úvěry. ODL nabyla účinnosti dne 1. února 2011.

Jak ujednání, tak ODL byly provedeny v právu Unie nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011[2], a staly se tak v EU právně závaznými. Revize podmínek ujednání se začleňují do práva EU prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci podle článku 2 uvedeného nařízení.

---

1 Ve smyslu článku 5 Úmluvy OECD.

2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

2.2. Účastníci odvětvové dohody týkající se letadel a rozhodování

ODL má jedenáct účastníků, jimiž jsou Austrálie, Brazílie, Kanada, Unie, Japonsko, Korea, Nový Zéland, Norsko, Švýcarsko, Spojené království a Spojené státy[3].

Evropská komise zastupuje Unii na zasedáních účastníků ODL, jakož i v písemných postupech pro rozhodování těchto účastníků. Rozhodnutí o všech změnách ujednání se přijímají na základě konsensu.

2.3. Zamýšlený akt účastníků ODL

Cílem zamýšleného aktu je změnit postupy klasifikace rizik stanovené v dodatku II oddíle 1 ODL. Dodatek II stanoví postupy, které se použijí při stanovení cen státní podpory pro transakce, na které se vztahuje ODL. Oddíl 1 uvádí postupy klasifikace rizik.

Účastníci ODL přijali seznam, který klasifikuje rizika týkající se dlužníků. Tato klasifikace rizik odráží rating nadřazených nezajištěných úvěrů dlužníků, přičemž používá společnou ratingovou stupnici srovnatelnou se stupnicí ratingových agentur.

Dodatek II oddíl 1.II ODL stanoví, že před použitím alternativní nebo nové klasifikace rizik každý účastník předloží sekretariátu OECD žádost o aktualizaci seznamu klasifikace rizik podle alternativní nebo nové klasifikace. To se obecně ukázalo jako administrativně náročné.

Podle stávajících pravidel mohou účastníci ODL v transakcích *de minimis* obejít aktualizaci seznamu klasifikace rizik tím, že dlužníkovi přiřadí klasifikaci rizika „8“. Tato možnost se však jeví jako příliš přísná.

V tomto smyslu zaslal sekretariát OECD účastníkům ODL dne 30. července 2025 návrh, který by měl být schválen písemným postupem do 3. listopadu 2025 a jehož cílem je změnit znění ODL a poskytnout větší flexibilitu, pokud jde o proces ratingu dlužníků u transakcí *de minimis* týkajících se zemědělských letadel, které představují 89 % všech transakcí *de minimis*, k nimž došlo v letech 2011 až 2023. Podle tohoto návrhu by u takových transakcí nemuseli účastníci ODL požadovat aktualizaci seznamu klasifikace rizik, ale měli by mít možnost použít klasifikaci, kterou považují za vhodnou, aniž by museli dlužníkovi přiřazovat příliš přísnou klasifikaci rizika „8“.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Proces klasifikace rizik zabírá sekretariátu OECD značné množství času. Jde rovněž o administrativně náročný proces pro účastníky ODL. Kromě toho je třeba poznamenat, že více než 99,9 % návrhů *de minimis* předložených od roku 2011 bylo přijato bez námitek.

EU tudíž podporuje návrh na změnu ODL spočívající ve zjednodušení procesu klasifikace rizik u transakcí *de minimis* týkajících se zemědělských letadel.

Proto se doporučuje, aby Unie v písemném postupu účastníků ODL podpořila návrh vyloučit z procesu klasifikace rizik dlužníka transakce *de minimis* týkající se zemědělských letadel v souladu s přílohou tohoto návrhu.

[3] Účast je z velké části stejná jako v ujednání, s tím rozdílem, že Brazílie je účastníkem ODL, ale neúčastní se ujednání, naopak Turecko se neúčastní ODL, třebaže je účastníkem ujednání.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1 Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody.“

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotyčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“[4].

4.1.2 Uplatňování v tomto konkrétním případě

Zamýšlený akt může rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů EU, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES. Je tomu tak na základě článku 2 uvedeného nařízení, který stanoví, že „Komise přijme akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 3, kterými se mění příloha II, pokud je to nezbytné v důsledku změn pravidel, které dojednali účastníci ujednání“. To zahrnuje změny příloh ujednání.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1 Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí především na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel nebo složka.

4.2.2 Uplatňování v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají vývozních úvěrů, což spadá do působnosti společné obchodní politiky. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207 Smlouvy o fungování EU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

---

[4] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

2025/0310 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o rozhodnutí účastníků odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla o klasifikaci rizik dlužníka u transakcí *de minimis* týkajících se zemědělských letadel

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“), včetně pravidel uvedených v odvětvové dohodě o vývozních úvěrech pro civilní letadla (dále jen „odvětvová dohoda týkající se letadel“ nebo „ODL“) obsažené v příloze III ujednání, byla provedena v právu EU nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011[5], a stala se tak pro Unii právně závaznými.

(2) Cílem zamýšleného rozhodnutí o změně ODL je vyloučit transakce s hodnotou vývozního kontraktu nižší než 5 milionů USD (transakce *de minimis*) týkající se zemědělských letadel z procesu klasifikace rizik dlužníka podle dodatku II oddílu 1 ODL. To by mělo snížit administrativní zátěž účastníků ODL a zjednodušit proces určování ratingu rizik dlužníka.

(3) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie v rámci písemného postupu účastníků ODL, neboť zamýšlené rozhodnutí bude pro Unii závazné a bude moci rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah práva Unie na základě článku 2 nařízení (EU) č. 1233/2011,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být zaujat jménem Unie, je podpořit rozhodnutí účastníků ODL týkající se změny ODL, jejímž cílem je vyloučit transakce *de minimis* týkající se zemědělských letadel z procesu klasifikace rizik dlužníka v souladu s přílohou tohoto rozhodnutí.

[5] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45) (dále jen „nařízení (EU) č. 1233/2011“).

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně